

TÜRKİYE-AB KATILIM SÜRECİNDE KAYDEDİLEN GELİŞMELER

Avrupa Komisyonu Tarafından Türkiye İçin Hazırlanan Müzakere Çerçevesi

16-17 Aralık 2004 tarihli Zirve toplantısında Avrupa Konseyi ülkemiz ile müzakerelere 3 Ekim 2005 tarihinde başlanması kararını almıştır. Söz konusu karar kapsamında, Avrupa Komisyonu Konsey'e sunulmak üzere ülkemiz için 29 Haziran 2005 tarihinde müzakere çerçevesini kabul etmiştir. 29 Haziran 2005 tarihinde Komisyon tarafından kabul edilerek Konsey'e sunulan Müzakere Çerçeve Belgesi'ne ilişkin Komisyon açıklamalarında, Belge'nin 5. kuşak genişleme deneyimi ve sürekli gelişen AB müktesebatı göz önünde bulundurularak ve Türkiye'nin kendine has özellikleri ile öznel durum ve özellikleri dikkate alınarak hazırlandığı ifade edilmiştir. Belge, 2-3 Ekim 2005 tarihinde Lüksemburg'da düzenlenen AB Dışişleri Bakanları Konsey toplantısında onaylanmıştır.

Bahse konu çerçeve metinde aşağıdaki hususlara yer verilmektedir:

- Müzakerelerin nihai hedefi Türkiye'nin AB üyeliğidir. Müzakere sürecinin ucu açıktır ve sonucu önceden garanti edilemez.
- Özgürlük, demokrasi, insan haklarına saygı, temel haklar ve hukukun üstünlüğü prensiplerinin ciddi ve sürekli ihlali durumunda üyelik müzakereleri askıya alınabilecektir.
- Müzakerelerde kaydedilecek ilerleme özellikle aşağıdaki alanlardaki gelişmelere bağlı olacaktır:
 - Kopenhag kriterlerine uyum,
 - Türkiye'nin, komşuları ile olan sınır anlaşmazlıklarını Birleşmiş Milletler kuralları çerçevesinde çözmesi,
 - Türkiye'nin, Kıbrıs probleminin çözümüne yönelik olarak çabalarına devam etmesi ve anılan ülke ile ikili ilişkilerini normalleştirilmesi,
 - AB-Türkiye Gümrük Birliği'nden kaynaklanan yükümlülükler başta olmak üzere Türkiye'nin Ortaklık Anlaşmasından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmesi.
- Türkiye'ye yönelik olarak, kişilerin serbest dolaşımı, yapısal politikalar veya tarım gibi alanlarda uzun geçiş süreleri, derogasyonlar, spesifik düzenlemeler veya sürekli korunma önlemleri gündeme gelebilecektir.
- Türkiye'nin katılımının ciddi mali sonuçları olabileceğinden, müzakereler ancak 2014 sonrası için, muhtemel mali reformlarla birlikte, Mali Çerçevenin belirlenmesini müteakiben sonuçlandırılabilir.

- Müzakerelerin hızını Türkiye'nin AB müktesebatını doğru ve etkin uygulama düzeyi belirleyecektir.

Müzakere Çerçeve Belgesi'nde, müzakerelere ilişkin ilkeler, müzakerelerin içeriği, müzakere usulleri ve müzakerelere ilişkin organizasyon açık bir şekilde ortaya konmuştur.

Belgenin ilk bölümünü teşkil eden "Müzakerelere İlişkin İlkeler'de, müzakerelerin hukuki dayanağı, ilerleme veya askıya alınma ilkeleri ve koşulları ile Türkiye'nin dikkat etmesi gereken hususlar yer almaktadır. İkinci bölüm olan "Müzakerelerin İçeriği"nde katılımın, Birlik müktesebatı olarak bilinen Birlik sistemi ve bunun kurumsal çerçevesine eklenmiş olan hak ve yükümlülüklerin kabulü anlamına geldiği vurgulanmıştır. Türkiye'nin söz konusu müktesebatı üyeliğinin gerçekleşeceği andaki hali ile uygulamak zorunda olduğu, bunun yanı sıra, müktesebatın zamanında ve etkin olarak uygulanması gerektiği de ifade edilmiştir. "Müzakere Usulleri" bölümünde müktesebatın, her biri ayrı bir politika alanını kapsayan bir dizi başlıklara ayrılacağı; Türkiye veya AB tarafından müzakere başlıkları için ortaya konulan bir görüşün hiçbir şekilde diğer başlıklara yönelik tutumu etkilemeyeceği; ayrıca, müzakere sürecinde spesifik başlıklarda sağlanan anlaşmaların bütün başlıklar için genel bir anlaşma sağlanıncaya kadar nihai anlaşma olarak değerlendirilmeyeceği hususları yer almaktadır. Bu bağlamda, Komisyon'un Türkiye'ye yönelik düzenli İlerleme Raporları ve özellikle tarama sürecinde Komisyon tarafından elde edilen bilgiye dayanarak, Komisyon'un önerisi temelinde Konsey'in, oybirliği ile uygun durumlarda her bir başlıkta müzakerelerin açılması ve geçici olarak kapatılması için eşikler belirleyeceği belirtilmiştir.

Anılan eşiklerin, başlıklarına bağlı olarak müktesebatın temel unsurlarının başarılı bir şekilde uygulanmasına atıfta bulunacağı ve özellikle müktesebat çerçevesindeki gereklilikleri ve Ortaklık Anlaşması kapsamındaki taahhütlerin karşılanmasını içereceği bildirilmiştir. Ayrıca, müzakerelerin ciddi bir süreye yayılması veya yeni müktesebat gibi hususların dahil edilmesi nedeniyle bir başlığın yeniden ele alınması durumunda, mevcut eşiklerin güncellenebileceği hususu ilave edilmiştir. Son olarak, Komisyon'un, Türkiye'nin tüm alanlardaki ilerlemesini yakından takip edeceği, müzakere başlıklarında AB Ortak Pozisyonu'nu hazırlayıp Konsey'e sunacağı vurgulanmıştır. Her bir başlıkta Komisyon tarafından talep edilebilecek ve Türkiye tarafından tevdi edilmesi gereken bilgiye ek olarak, Türkiye'nin, bir müzakere başlığının geçici olarak kapatılmasından sonra dahi, ilgili müktesebatın uyumlaştırılması ve uygulanması yönünde kaydettiği gelişme hakkındaki detaylı ve yazılı bir bilgilendirmeyi düzenli şekilde sürdürmesi beklendiği ifade edilmiştir.

"Müzakerelerin Organizasyonu"na ilişkin son bölümde toplantılara kimin başkanlık edeceği, tarafların katılımcı seviyeleri ve sekreteryaya görevinin ne şekilde yürütüleceği konularına yer verilmiştir.

3 Ekim 2005: Müzakerelerin Başlaması

Müzakere Çerçeve Belgesi'nin 29 Haziran 2005'te kabul edilerek Konsey'e sunulmasının ardından, Belge, 3 Ekim 2005 tarihinde Konsey tarafından onaylanmış, aynı tarihte Türk tarafına iletilmiş ve metnin Türk tarafınca da kabul edildiği beyanını takiben 3 Ekim 2005 tarihinde Lüksemburg'da yapılan Hükümetlerarası Konferansla Türkiye'nin AB'ye katılım müzakereleri resmi olarak başlatılmıştır.

2005 Yılı İlerleme Raporu

Müzakerelerin resmi olarak başlatılmasının hemen ertesinde, 9 Kasım 2005 tarihinde 2005 yılı İlerleme Raporu yayımlanmıştır.

Söz konusu Rapor'da, Bölgesel konulara ilişkin olarak, Türk Hükümeti'nin çeşitli vesilelerle BM Genel Sekreteri tarafından hazırlanan planla uyumlu bir şekilde Kıbrıs sorununun kapsamlı bir çözümüne gösterdiği katkı vurgulanmış; Türkiye'nin 29 Temmuz 2005 tarihinde Ankara Anlaşması'nı 10 yeni üye ülkeye teşmil eden Ek Protokol'ü imzaladığı ve Türkiye'nin aynı zamanda, bu Protokol'ün imzalanmasının GKRY'yi resmi olarak tanımak anlamına gelmediğini vurgulayan tek taraflı bir Deklarasyon yayımladığı ve AB'nin, 21 Eylül 2005 tarihinde Türkiye'nin Deklarasyonu'nun Ek Protokol kapsamındaki yükümlülüklerini etkilemeyeceğini belirten bir Deklarasyon kabul ettiği hatırlatılmıştır. Rapor'da, ayrıca, Türkiye'nin, bazı uluslararası organizasyonlarda olduğu gibi, çift kullanımlı malzemelerin ihracat kontrollerine ilişkin Ürünler ile Wassenaar Anlaşması'na GKRY'nin taraf olmasını veto etmeye devam ettiğine dikkat çekilmiştir.

Müzakere Süreci

Türkiye için tarama süreci, 20 Ekim 2005 tarihinde "Bilim ve Araştırma" başlığında yapılan tanıtıcı tarama toplantısı ile başlamış, 33 başlıkta yapılan tanıtıcı ve ayrıntılı tarama toplantıları 12-13 Ekim 2006 tarihlerinde "Yargı ve Temel Haklar" başlığında gerçekleştirilen ayrıntılı tarama toplantısı ile sona ermiştir.

Tarama sürecinin tamamlanmasını müteakip, Komisyon tarafından Konsey'e ilgili başlıktaki mevzuat uyum durumu ve varsa sorunlu alanlara ilişkin değerlendirmeler ve başlığın müzakereye açılıp açılmaması konusundaki önerileri içeren Tarama Sonu Raporu sunulmaktadır. Söz konusu Raporlardaki bulgular ışığında, Konsey oybirliği ile başlığın müzakereye açılıp açılmamasına karar vermektedir. Müzakereye açılması kararlaştırılan başlıklarda Türkiye'den Müzakere Pozisyon Belgesi'ni sunması talep edilmekte, buna karşılık, AB tarafından Ortak Tutum Belgesi hazırlanarak, bu belgeler temelinde fiili müzakere aşamasına geçilmektedir. Türkiye'nin müzakerelere başlamaya hazır olmadığı değerlendirilen başlıklarda ise, çeşitli açılış kriterlerinin karşılanması ön şart olarak belirlenebilmektedir.

2006 yılı İlerleme Raporu ve Genişleme Strateji Belgesi

1 Ekim 2005 - 30 Eylül 2006 tarihlerini kapsayan **2006 yılı İlerleme Raporu**, 8 Kasım 2006 tarihinde açıklanmıştır. Raporun "Türkiye-AB İlişkileri" başlığı altında, Ekim 2005 tarihinde başlayan katılım müzakerelerinin ilk aşaması olan tarama sürecinin Ekim 2006 tarihi itibarıyla tamamlandığı ve "Bilim ve Araştırma" faslında müzakerelerin Haziran ayında açılarak geçici olarak kapatıldığı belirtilmiştir.

Rapor'da, ayrıca, Ortaklık Anlaşması'nın tatmin edici bir şekilde işlediği; AB-Türkiye ticaretinin artış göstermeye devam ederek, 2005 yılında 75 milyar Euro seviyesine ulaştığı; AB'nin birçok vesile ile Türkiye'den Kıbrıs'a ulaşım araçlarında uygulanan kısıtlamalar da dahil olmak üzere, malların serbest dolaşımı önündeki tüm kısıtlamaları kaldırmasını talep ettiği; ticarete teknik engeller, ithal lisansları, devlet yardımları, fikri mülkiyet haklarının korunması ve diğer ayırıcı hükümlere ilişkin Türkiye tarafından yerine getirilmeyen yükümlülüklerin halen mevcut bulunduğu; zorunlu standartlardaki kısmi azalmanın olumlu bir adım olduğu; AB'nin, Gümrük Birliği'nin kamu ihaleleri ve hizmetler alanlarına da teşmiline yönelik müzakerelerin yeniden başlamasını beklediği ve Türkiye'nin canlı hayvan ve et konusundaki uzun süreli yasağında hiçbir değişiklik meydana gelmediği vurgulanmaktadır.

8 Kasım 2006 tarihinde yayımlanan diğer bir belge olan **Genişleme Strateji Belgesi**'nde, 21 Eylül 2005 tarihli deklarasyon uyarınca, AB'nin, Uyum Protokol'ünün tam ve ayırım

gözetmeksizin uygulanması ile ulaşım vasıtalarına getirilen kısıtlamalar da dahil olmak üzere malların serbest dolaşımı önündeki tüm engellerin kaldırılmasını beklediği ve mükellefiyetlerin tam olarak yerine getirilmemesinin müzakerelerin genel olarak ilerlemesini etkileyeceği ifade edilmiştir. Ayrıca söz konusu Belge’de, Komisyon’un, Aralık Avrupa Konseyi toplantısı öncesinde Türkiye yükümlülüklerini yerine getirmemiş ise gerekli önerilerde bulunacağı vurgulanmıştır.

11 Aralık 2006 tarihli Tavsiye Kararı

Bu çerçevede, Türkiye ile katılım müzakerelerinin sürdürülmesine ilişkin olarak 11 Aralık 2006 tarihinde düzenlenen Genel İşler Konseyi toplantısında 14-15 Aralık 2006 tarihinde düzenlenen Zirve Toplantısı’na sunulmak üzere bir dizi karar kabul edilmiştir. Bu çerçevede, Türkiye’nin Uyum Protokol’ünü tam olarak yerine getirmediğini ve ulaşım vasıtalarındaki kısıtlamalar da dahil olmak üzere, Türkiye-AB Gümrük Birliği’nden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmediği, malların serbest dolaşımı önündeki engelleri sürdürdüğü ifade edilmiştir.

Bu doğrultuda, Avrupa Topluluğu ile üye ülkelerin 21 Eylül 2005 tarihli karşı deklarasyona dayanılarak, Türkiye ile katılım müzakerelerine ilişkin Hükümetlerarası Konferans’ın, Türkiye’nin Kıbrıs’a yönelik kısıtlamaları ile ilgili politika alanlarını kapsayan aşağıdaki 8 fasılda (Malların Serbest Dolaşımı, İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunum Serbestisi, Mali Hizmetler, Tarım ve Kırsal Kalkınma, Balıkçılık, Ulaştırma Politikası, Gümrük Birliği ve Dış İlişkiler) Komisyon tarafından Türkiye’nin taahhütlerini “tam ve ayırım yapmaksızın” yerine getirdiği teyit edilmeden, müzakerelerin açılmaması tavsiye edilmiştir. Ayrıca, Türkiye’nin Uyum Protokol’ünden kaynaklanan yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdiği onaylanana dek hiçbir başlıkta müzakerelerin geçici olarak kapatılmaması önerilmiştir.

14-15 Aralık 2006: Brüksel Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi

14 - 15 Aralık 2006 tarihlerinde Brüksel’de Avrupa Konseyi Zirve Toplantısı düzenlenmiştir. Bahsekonu Zirve’nin Sonuç Bildirgesi’nde, AB’nin genişleme süreci ve Türkiye’nin müzakere süreci hakkında önemli kararlar alınmıştır.

Söz konusu Bildirge’de, temel olarak AB’nin bundan sonra izleyeceği genişleme stratejisine ilişkin yeni ilkeler açıklanmış; AB’nin genişleme süreci içerisinde yer alan ülkelere verdiği taahhütlerin yerine getirileceği kaydedilmiş ancak, konsolidasyon, koşulluluk ve iletişim ile AB’nin yeni üyeleri hazmetme kapasitesinin dikkate alındığı bir stratejinin, genişleme için yeni bir konsensüs zemini oluşturduğu ifade edilmiştir. Ayrıca, Konsey’in Komisyon’un müzakerelerin kalitesinin ve yönetiminin iyileştirme önerileri ile hemfikir olduğu, idari ve adli reformlar, yolsuzlukla mücadele gibi zor konuların müzakerelerin daha erken aşamalarında ele alınacağı; siyasi ve ekonomik diyalogların sonuçlarının müzakere sürecine dahil edileceği, müzakerelerinin gidişatının her ülkenin kendi imkanları içinde değerlendirileceği ve gerçekleştirilen reformların hızına bağlı olacağı açıklanmıştır. Son olarak, Birliğin, müzakereler son aşamaya yaklaşmadan önce herhangi bir hedef katılım tarihi açıklamayacağı ifade edilmiştir.

Türkiye ile ilgili olarak ise, 11 Aralık 2006 tarihinde yapılan Genel İşler Konseyi toplantısında alınan kararlar aynen kabul edilmiş ve Türkiye Uyum Protokolü’nü tam ve eksiksiz olarak yerine getirene kadar, “Malların Serbest Dolaşımı”, “İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunum Serbestisi”, “Mali hizmetler”, “Tarım ve Kırsal Kalkınma”, “Balıkçılık”, “Ulaştırma Politikası”, “Gümrük Birliği” ile “Dış İlişkiler” fasıllarında müzakerelerin açılmaması ve hiçbir fasılda da müzakerelerin kapatılmaması kararlaştırılmıştır.

Alman Dönem Başkanlığı

Dönem Başkanlığını 1 Ocak 2007 tarihinde Finlandiya'dan devralan Almanya'nın Çalışma Programı'nda, AB'nin genişlemesi ve Avrupa güvenlik ve istikrar alanının genişletilmesi ile ilgili olarak Avrupa Konseyi'nin 2006 yılı Aralık Zirvesi kararları çerçevesinde, AB'nin yeni üye hazmetme kapasitesini dikkate alarak, genişleme sürecini sürdüreceği; Almanya'nın yükümlülüklerini yerine getirmede kaydedilen ilerlemeye paralel olarak, Türkiye ve Hırvatistan ile devam eden katılım müzakerelerini destekleyeceği açıklanmıştır.

17 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Türkiye'nin Müzakere Sürecinde Cari Durum

Tarama sürecinin ilk tamamlandığı "Bilim ve Araştırma" başlığında fiili müzakereler 12 Haziran 2006 tarihinde açılmış ve aynı tarihte geçici olarak kapatılmıştır. İşletme ve Sanayi Politikası başlığında ise, müzakereler 29 Mart 2007 tarihinde gerçekleştirilen 2. Katılım Konferansı'nda açılmıştır. Son olarak, 26 Haziran 2007 tarihinde Brüksel'de düzenlenen 3. Katılım Konferansı'nda "İstatistik" ve "Mali Kontrol" başlıklarında müzakereler başlatılmıştır. 19 Aralık 2008 tarihinde gerçekleştirilen 4. Katılım Konferansı'nda "Trans-Avrupa Şebekeleri" ve "Tüketicinin ve Sağlığın Korunması" fasılları, 17 Haziran 2008 tarihinde düzenlenen 5. Katılım Konferansı'nda "Şirketler Hukuku" ve "Fikri Mülkiyet Hukuku", 18 Aralık 2008 tarihinde düzenlenen 6. Katılım Konferansı'nda ise "Sermayenin Serbest Dolaşımı" ve "Bilgi Toplumu ve Medya" fasıllarında müzakereler başlatılmıştır.

Açılan ve Geçici Olarak Kapatılan Fasıllar	Müzakeresi Halihazırda Sürdürülen Fasıllar	Açılış Kriteri Belirlenmeyen Fasıllar	Açılış Kriteri Belirlenen Fasıllar
25. Bilim ve Araştırma	4. Sermayenin Serbest Dolaşımı 6. Şirketler Hukuku 7. Fikri Mülkiyet Hukuku 10. Bilgi Toplumu ve Medya 18. İstatistik 20. İşletme ve Sanayi Politikası 21. Trans Avrupa Şebekeleri 28. Tüketicinin ve Sağlığın Korunması 32. Mali Kontrol	26. Eğitim ve Kültür 17. Ekonomik ve Parasal Politika	1. Malların Serbest Dolaşımı 3. İş Kurma Hakkı ve Hizmetlerin Serbest Dolaşımı 4. Sermayenin Serbest Dolaşımı 5. Kamu Alımları 6. Şirketler Hukuku 7. Fikri Mülkiyet Hukuku 8. Rekabet Politikası 9. Mali Hizmetler 11. Tarım ve Kırsal Kalkınma 12. Gıda Güvenliği, Hayvan ve Bitki Sağlığı 16. Vergilendirme 19. Sosyal Politika ve İstihdam 27. Çevre 29. Gümrük Birliği

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın (DTM) sorumlu olduğu Başlıklar İtibarıyla Müzakerelerde Son Durum

DTM, 23 başlık itibarıyla ülkemiz müzakere sürecinde en fazla görev üstlenen kurumlardan biri olmuştur. Ayrıca, "Malların Serbest Dolaşımı" ve "Dış İlişkiler" başlıkları itibarıyla koordinatör kurum görevini üstlenmiştir. DTM'nin çalışmalarına dahil olduğu müktesebat başlıkları aşağıda sunulmaktadır:

1. Malların Serbest Dolaşımı (1 No'lu başlık)
2. İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi (3 No'lu başlık)
3. Sermayenin Serbest Dolaşımı (4 No'lu başlık)
4. Kamu Alımları (5 No'lu başlık)
5. Şirketler Hukuku (6 No'lu başlık)
6. Fikri Mülkiyet Hakları (7 No'lu başlık)
7. Rekabet Politikası (8 No'lu başlık)
8. Bilgi Toplumu ve Medya (10 No'lu başlık)
9. Tarım ve Kırsal Kalkınma (11 No'lu başlık)
10. Gıda Güvenliği, Hayvan ve Bitki Sağlığı Pol. (12 No'lu başlık)
11. Balıkçılık (13 No'lu başlık)
12. Ulaştırma Politikası (14 No'lu başlık)
13. Enerji (15 No'lu başlık)
14. Vergilendirme (16 No'lu başlık)
15. İstatistik (18 No'lu başlık)
16. Girişimcilik ve Sanayi Politikası (20 No'lu başlık)
17. Trans-Avrupa Ağları (21 No'lu başlık)
18. Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu (22 No'lu başlık)
19. Çevre (27 No'lu başlık)
20. Tüketicinin ve Sağlığın Korunması (28 No'lu başlık)
21. Gümrük Birliği (29 No'lu başlık)
22. Dış İlişkiler (30 No'lu başlık)

23. Dış Politika, Güvenlik ve Savunma Politikası (31 No'lu başlık)

AB Müktesebatına Uyum Programı

14-15 Aralık 2006 tarihli Brüksel Zirvesi ile 8 başlıkta müzakerelerin askıya alınması ve hiçbir başlıkta müzakerelerin nihai olarak kapatılmayacağı kararlarının alınması akabinde Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Ali Babacan tarafından müzakerelerin teknik yönden sorunsuz devam etmesi için tarafımızca gerekenin yapılacağı, müzakere sürecimizde yaşanabilecek gelişmelerden bağımsız olarak ülkemizdeki reform sürecinin sürdürüleceği ifade edilmiş ve bu çerçevede AB üyeliği için gerekli mevzuat uyumlarının gerçekleştirilmeye devam edileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede, 10 Ocak 2007 tarihinde Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Sayın Abdullah Gül başkanlığında yapılan toplantı ile 2007-2013 döneminde yapılması planlanan yasal ve ikincil düzenlemeleri içeren bir mevzuat uyum programı hazırlanması kararlaştırılmıştır. Söz konusu uyum programı 17 Nisan 2007 tarihinde “Türkiye'nin AB Müktesebatına Uyum Programı: 2007-2013” başlığı ile kamuoyuna açıklanmıştır.

Portekiz Dönem Başkanlığı

Almanya Dönem Başkanlığı'nın önceliklerini ortaya koyan belgede, Türkiye ve Hırvatistan ile yürütülen müzakere sürecinin devam edeceği hususu vurgulanmış olmasına karşın, 1 Temmuz 2007 tarihinde dönem başkanlığını Almanya'dan devralan Portekiz'in Dönem Başkanlığı önceliklerinde aday ülkelere ilişkin herhangi bir atıfta bulunulmamıştır. Ancak, “Birliğin reformu, uyulması gereken taahhütler arasında yer alan genişleme sürecine ilişkin mevcut taahhütlerin gerçekleştirilmesini kolaylaştırmalıdır.” ifadesine yer verilmiştir. Portekiz Dönem Başkanlığı sırasında gerçekleştirilen 4. Katılım Konferansı'nda “Trans-Avrupa Şebekeleri” ve “Tüketicinin ve Sağlığın Korunması” fasılları müzakereye açılmıştır.

Slovenya Dönem Başkanlığı

Türkiye ve Hırvatistan ile tam üyelik müzakereleri sürdürülmesine önceliklerinde yer veren ve 1 Ocak 2008 tarihinde Dönem Başkanlığı'nı devralan Slovenya'nın başkanlığı sırasında gerçekleştirilen 5. Katılım Konferansında “Şirketler Hukuku” ve “Fikri Mülkiyet Hukuku” fasıllarında müzakereler başlatılmıştır.

Fransa Dönem Başkanlığı

1 Temmuz 2008 tarihinde Dönem Başkanlığı'nı devralan Fransa'nın dönem önceliklerinde her ne kadar 2006 yılı Aralık ayında düzenlenen Zirve sonuçları doğrultusunda Türkiye ve Hırvatistan ile, yükümlülüklerin yerine getirilmesinde sağladıkları ilerleme çerçevesinde yürütülen müzakerelere devam edileceği ifadesine yer verilmiş olsa da, Fransa'nın Türkiye'nin üyeliğine karşı izlediği olumsuz tutum başkanlık süresince de devam etmiştir.

Bu dönemde, Fransa tarafından açıkça Türkiye'nin üyeliği ile doğrudan ilgili hiçbir fasılda müzakerelerin açılmasına yeşil ışık yakılmayacağı belirtilmiştir. Bu çerçevede, beş başlıkta müzakerelerin açılmasına izin verilmeyeceği açıklanmıştır. Söz konusu fasıllar arasında “Ekonomi ve Para Politikası”, “Tarım ve Kırsal Kalkınma”, “Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu”, “Kurumlar” ve “Diğer Konular” yer almaktadır.

Fransa Dönem Başkanlığı döneminde 18 Aralık 2008 tarihinde düzenlenen 6. Katılım Konferansı'nda “Sermayenin Serbest Dolaşımı” ve “Bilgi Toplumu ve Medya” fasıllarında müzakereler başlatılmıştır.